

Începuturile învățământului hușean sunt legate de Episcopia Hușilor, înființată în anul 1598 de către Ieremia Movilă, pe lângă care activa din 25 decembrie 1747 o școală slovenească și românească¹, atestată și la 6 decembrie 1765², căreia i se adaugă probabil și una ținutală³. Locul școlii din Huși este însemnat în planul dachiului Iorest Dan⁴. Reputatul ierarh cărturar Veniamin Costachi studiază la școala episcopală de la Huși între 1782 și 1784⁵. Școlile episcopale sunt menționate documentar și în perioada 1803-1823⁶. În perioada dintre 1836 și 1853 sunt atestate școli particulare cum ar fi cele ale dascălilor Anastasie, Nicolae sin Diaconu, diaconului Pavel, Constantin, Costea, diaconului Vasile (1836- 1837)⁷, de la bisericile „Înălțarea Domnului”, „Sfântul Dumitru”, „Sfinții Voievozi”, „Sfântul Gheorghe”, „Sfântul Nicolaie” și a preotului Vasile (1839)⁸, pensioanele Julia d’Alt (1842, 1849, 1850, 1851, 1854), Gavril Teodoru (deschis în iunie 1846, 1847, 1849) și Iugonisu (înființat în 1850, în limba franceză, considerat ilegal, desființat în același an). La 6 martie 1850 își desfășurau activitatea fără autorizație 9 școli private: Iugonis, Julia d’Alt, Mihail Donis, Teodor Iclisiarhu, Mardare, Ion Dascălu, Constantin, Manolache Patrașcu și Ioan Dascălu, iar în 1854 școlile pr. Ioniță (biserica „Sfântul Dumitru”), dascălilor Gheorghe sin dascăl Coste, Manolache, Ioan Pivnicerul (biserica „Sfântul Gheorghe”), Ion Surbiricioc (biserica „Sfântul Gheorghe”) și pensionul Julia d’Alt (cu autorizație din același an)⁹. În litera articolului 420 din regulamentul organic se deschide școala ținutală din Huși la 1 septembrie 1833 (Școala nr. 1 de băieți), pe locul căreia astăzi este localul principal al Gimnaziului „Anastasie Panu”, de pe strada Mihail Kogălniceanu. Calitatea de inspector al școlii respective este deținută de Episcopul Sofronie Miclescu al Hușilor¹⁰. În cursul secolului al XIX-lea s-au deschis și alte școli primare, anume: Școala nr. 2 de băieți la 2 noiembrie 1861¹¹, Școala nr. 3 de băieți în 1867¹², Școala nr. 4 de băieți în 1892¹³, Școala nr. 1 de fete la 14 septembrie 1858¹⁴, școala nr. 2 de fete în 1867¹⁵ și școala nr 3 de fete, înființată în 1892, funcționa la 8 februarie 1893 cu o singură clasă¹⁶, va fi desființată în 1902 și reînființată în 1918 în cartierul Corni¹⁷. Școala din cartierul Corni (fost sat din comuna Epureni) datează din 1848, potrivit pietrei comemorative de pe fațadă. Înființarea oficială este din 1898, cu un singur învățător Theodor Maleș, într-o casă închiriată de pe strada Turbata. Ulterior este numită școala nr 4.

¹ Melchisedec Ștefănescu, *Chronica Hușilor și a Episcopiei cu asemenea numire*, București, 1869, p. 220.

² V. A. Urechia, *Memoriu asupra perioadei din istoria românilor de la 1774-1786 însoțit de documente cu totul inedite*, Extras din „Analele Academiei Române. Memoriile Secțiunii Istorice”, seria II, tom XII, București, LitoTipografia Carol Göbl, p. 145-146 (261-262).

³ *Ibidem*; Nicolae Iorga, *Istoria românilor*, vol. VII, *Reformatorii*, volum îngrijit de Sorin Iftimi, București, Editura Enciclopedică, 2002, p. 176.

⁴ Melchisedec, *op. cit.*, p. 220.

⁵ De la Academia Mihăileană la Liceul Național. 100 de ani 1835-1935, Iași, Institutul de Arte Grafice Brawo, 1936, p. 20.

⁶ *Ibidem*, f. 22.

⁷ V. A. Urechia, *Istoria școalelor de la 1800 -1864*, vol. I, București, 1892, p. 375.

⁸ Traian Ichim, *Documente*, în „Ioan Neculce”, Fascicula 6, 1926-1927, nr. CLXXXIV, 1839-1842-1846, p. 228- 229.

⁹ Costin Clit, *Învățământul particular din Huși (1836-1854)*, în Costin Clit, Mihai Rotariu (coordonatori), *Studii și articole privind istoria orașului Huși*, vol. II, Bârlad, Editura Sfera, 2009, p. 277-288.

¹⁰ De la Academia Mihăileană la Liceul Național, p. 36; Respectiv p. 47; Costin Clit, *Starea școlilor primare din orașul Huși la 1893*, în Costin Clit, Mihai Rotariu (coordonatori), *Studii și articole privind istoria orașului Huși*, vol. I, Bârlad, Editura Sfera, 2005, p.310; Respectiv p. 314-317.

¹¹ Theodor Codreanu (coordonator), *Istoria Hușilor*, Galați, Editura Porto-Franco, p. 191; Costin Clit, *Starea școlilor primare din orașul Huși la 1893*, p. 317-319.

¹² Theodor Codreanu (coordonator), *op. cit.*, p. 191; Costin Clit, *op.cit.*, p. 319-320.

¹³ Costin Clit, *op.cit.*, p. 320.

¹⁴ *Ibidem*, p. 321-322;

¹⁵ Const. Lascăr, *Contribuțiuni monografice asupra școalei primare din județul Fălciu, Huși, Atelierele Zanet Corlăteanu*, 1936, p. 10; Costin Clit, *Începuturile școlii publice primare de fete din Huși*, în Costin Clit, Mihai Rotariu (coordonatori), *Studii și articole privind istoria orașului Huși*, vol. II, p. 333-335.

¹⁶ Theodor Codreanu (coordonator), *op. cit.*, p. 195; Costin Clit, *Starea școlilor primare din orașul Huși la 1893*, p. 322.

¹⁷ Costin Clit, *op. cit.*, p. 322-323.

Piatra fundamentală a noului local de școală va fi pusă la 20 octombrie 1928¹⁸. La Huși au mai funcționat școala catihetică (1846-1856; 1857-1859) și seminarul teologic ortodox (1852-1893; 1919-1932; 1996-și astăzi 2013)¹⁹, dar și o școală de cântăreți bisericești între 1893 și 1948²⁰. Episcopul catolic Rafael Arduini (1838-1863) deschide o școală confesională la Huși în anul 1843²¹, atestată în 1848 (cu încetarea activității la 13 aprilie 1849), și 18 ianuarie 1852, funcționând după reforma învățământului din 1864²². Alături de ortodocși și catolici în orașul Huși a trăit o importantă comunitate evreiască care s-a afirmat și în planul educațional. O „școală jidovească” este atestată la 22 martie 1794²³, în 1865 funcționând ilegal 6 dascăli cu școlile lor, propuse spre desființare. În 1897 s-a deschis o școală particulară evreiască, care din 1904 este numită Institutul israelito-român „Cultura” sau Școala israelito-română și funcționa în 1948²⁴, an în care este deschisă festiv o școală de croitorie de fete, dotată cu un atelier²⁵.

Dezvoltarea meseriilor este promovată prin școala profesională de croitorie înființată în 1 septembrie 1868 la inițiativa primarului Mihail Jomir²⁶. De la Gimnaziul Privat la Gimnaziul „Anastasiu Panu” În urma intervențiilor consilierilor comunali și a primarului Anastasiu Triandafil (28 iunie 1889), a prefectului C. Teleman (2 iulie 1889, 2 august 1889), a angajamentului profesorilor de la Seminarul teologic de a preda gratuit (12 septembrie 1889) și a memoriului semnat de peste 100 de cetățeni hușeni înaintat prefectului în vederea intervenției de pe lângă guvern, s-a inaugurat la 14 septembrie 1889 întemeierea Gimnaziului Privat din Huși, ale cărui cursuri s-au deschis la 18 septembrie, cu un număr de 30 de elevi. Impresia dorită este produsă la București și de petiția semnată de 172 de hușeni și trimisă Ministerului la 2 octombrie 1889, primindu-se aprobarea oficială pentru funcționarea Gimnaziului. Inițiativa privată este determinantă în împlinirea visului hușenilor. Opinia publică și intervențiile autorităților locale, mai ales ale prefectului Costache Teleman²⁷, au ca urmare trecerea în bugetul statului acceptată de Petru Poni, ministru al cultelor și instrucțiunii între 21 iulie și 26 noiembrie 1891, care anunță la 21 septembrie 1891 prefectura județului Fălciu despre funcționarea Gimnaziului cu două clase în anul școlar 1891 / 1892. La inaugurarea Gimnaziului Clasic din 2 octombrie 1891 participă prefectul Costache Teleman, primarul Anastasiu Triandafil și Episcopul Silvestru Bălănescu, care oficiază Te-Deumul. Consiliul profesoral întrunit în ședința din 20 decembrie 1893 decide intervenție pe lângă Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice în vederea acordării unui nume Gimnaziului. Prin decretul regal cu nr. 672, publicat în „Monitorul oficial”, nr. 265, din 25 februarie / 9 martie 1894 s-a hotărât numele de Gimnaziul

¹⁸ Direcția Arhivelor Naționale Istorice Centrale, Fond Ministerul Educației Naționale, dosar 480 / 1946, f. 167.

¹⁹ Costin Clit, Contribuții la istoricul școlii mixte din cartierul Corni-Huși (1898-1941), în Costin Clit, Mihai Rotariu (coordonatori), Studii și articole privind istoria orașului Huși, vol. I, p. 341-344.

²⁰ Arhiepiscopul Dr. Veniamin Pocitan Bârlădeanul, Vicarul Episcopiei Hușilor, Școlile catihetice din eparhia Hușilor, „Biserica Ortodoxă Română”, seria III, Anul XLVIII, nr. 10 (595), octombrie 1930, p. 945-950; nr. 11 (596), noiembrie 1930, p. 1019-1029; nr. 12 (597), p. 1117-1129; republicat în Costin Clit, Mihai Rotariu (coordonatori), Studii și articole privind istoria orașului Huși, vol. II, p.337-356; Costin Clit, Istoria seminarului teologic din Huși, în „Cronica Episcopiei Hușilor”, vol. IV, 1998, p. 287-310; Idem, Seminarul „Sf. Ioan Gură de Aur” Huși, în Două secole de învățământ teologic seminarial (1803-2003)- volum aniversar- Tipărit din inițiative I.P.S. Daniel, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Iași, Editura Trinitas, 2003, p.259-270.

²¹ Costin Clit, Istoricul școlilor de cântăreți bisericești din Eparhia Hușilor – Huși, Bârlad, Vaslui, în „Cronica Episcopiei Hușilor”, vol. V, 1999, pp. 269-297.

²² Dănuț Doboș, Biserica și școala, vol. I, Iași, Editura Presa Bună, 2002, p. 52; pr. Iosif Simon, Misionarii franciscani și școala catolică din Huși, în revista „Prutul”, Huși, An I, nr. 5, mai 2001, p. 5.

²³ Dănuț Doboș, op. cit., p. 53, 64, 86; pr. Iosif Simon, op. cit., p. 5. Izvoare și mărturii referitoare la evreii din România, vol. II, partea 2, volum întocmit de L. Benjamin, M. Spielman, S. Stanciu, București, Editura Hasefer, 1990, nr. 278, p. 406; Vezi și „Theodor Codrescu”, Revistă istorică, Iași, Anul I, nr. 4, din 1 ianuarie 1916, p. 56-57.

²⁴ Liviu Rotman, Școala israelito-română (1851-1914), București, Editura Hasefer, 1999, p. 335; Costin Clit, Despre începuturile școlii israelito-române din Huși, în Costin Clit, Mihai Rotariu (coordonatori), Studii și articole privind istoria orașului Huși, vol. I, p. 335-340; Idem, Școala israelito-română „Cultura” din Huși – Documente inedite (1909) -, în Costin Clit, Mihai Rotariu (coordonatori), Studii și articole privind istoria orașului Huși, vol. II, p.379-388.

²⁵ Costin Clit, Comitetul Democratic Evreiesc din Huși, în Costin Clit, Mihai Rotariu (coordonatori), Studii și articole privind istoria orașului Huși, vol. II, p. 431-432.

²⁶ Theodor Codreanu (coordonator), op. cit., p. 187; Costin Clit, Începuturile școlii de croitorie din Huși, în Costin Clit, Mihai Rotariu (coordonatori), Studii și articole privind istoria orașului Huși, vol. I, p. 299-300.

²⁷ Maiorul Costache Teleman.

„Anastasiu Panu”²⁸, păstrat până în 1918. Localul Gimnaziului Cursurile Gimnaziului Privat s-au desfășurat în casele proprietarului Grigorie Tulbure, care în 1889 a oferit gratuit un „salon și un etac”, în care se va realiza și inaugurarea Gimnaziului Clasic la 2 octombrie 1891. Pentru gestul său Grigorie Tulbure va primi mulțumirile Ministerului Cultelor și Instrucțiunii Publice în paginile „Monitorului oficial”. Desființarea Seminarului teologic din Huși la 1 septembrie 1893 permite mutarea Gimnaziului în localul instituției amintite. Seminarul a fost deschis în casele Elenei Panu, mama fruntașului unionist Anastasiu Panu, cumpărate de Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice cu o mie de galbeni. Începând cu anul 1857, la insistențele lui Melchisedec Ștefănescu, rectorul Seminarului, s-au început lucrările unui nou edificiu de către antreprenorul Ioniță Hasnaș, finalizat în 1868²⁹. Gheorghe Ghibănescu, care a urmat cursurile Seminarului, arată clădirea cu „cu două aripi eșite spre stradă, cu o scară mare ce suia la corpul central de legătură... În față un avuz și plopi înalți .... Ne simțeam mici pe lângă această școală mare, cea mai înaltă școală din Huși. / Ceva mai încolo altă clădire în un rând; acolo erau clasele, căci în casele cele mari erau dormitoare și locuința directorului, sălile de meditație și reflectorul, adică sala de mâncare”³⁰

Localul Seminarului, revenit Gimnaziului „Anastasiu Panu” și Școlii de cântăreți bisericești înființată în 1892 de Episcopul Silvestru Bălănescu, avea temelie de piatră, 21 de camere, beci, un turn cu ceasornic, clopoțel și o inscripție pe frontispiciu care amintea de vechea destinație: „Seminarul eparhiei Hușilor”. În curtea școlii se găsea o cișmea cu inscripția: „Fântâna profesorilor”. Zidul dintre Episcopie și clădirea Seminarului este demolat³¹. Clădirea amintită constituie sursa unui conflict între Episcopia Hușilor și conducerea Gimnaziului „Anastasiu Panu”, amplificată în 1907. Evacuarea clădirii de către elevii Școlii de cântăreți bisericești se va petrece în anul 1910. Construirea unui nou local (actualul local vechi) se desfășoară între 1912 și 1913, fiind inaugurat în septembrie 1913. În acest context au fost distruse de antreprenor havuzul și cișmeaua, care se datorau lui Narcis Crețulescu, rector al Seminarului între 1880 și 1884, renumit cărturar. În timpul construcției localului cursurile s-au desfășurat în casele Ilie Herșcovici (ulterior Malisalian), situate pe strada Ștefan cel Mare, în apropierea hotelului demolat. Participarea armatei române la ostilitățile militare din Primul Război Mondial are ca urmare adăpostirea Spitalului Militar „Fălciu”, nr. 20, începând cu 15 august 1916, cursurile școlare desfășurându-se în chiliile Episcopiei Hușilor³². Directorii Gimnaziului 1) G.N. Roiu (1889-1891). 2) Al. N. Vernescu (1891-1 martie 1893). 3) Theodor Ghiga (1 martie 1893-1900). 4) N. Popovici (1900 -1903). 5) G. Săvescu (1903-1905). 6) Panait Suflețel (1905-1906). 7) Ioan Băiulescu (1906-1907). 8) Neculai D. Neștian (1 mai 1907-1908). 9) Ion Zelea Codreanu (1908-1909). 10) Constantin Al. Holban (1909-1 aprilie 1913). 11) Nicolae Păsculescu (1 aprilie 1913-20 ianuarie 1914). 12) Constantin Al. Holban (20 ianuarie 1914-1 septembrie 1918)³³. De la Liceul de băieți „Cuza Vodă” la Colegiul Național „Cuza Vodă” Înființarea și evoluția Liceului.

Odată cu creșterea populației școlare și avântului învățământului din mediul rural, datorat reformelor lui Spiru Haret, s-a simțit nevoia înființării instituțiilor liceale și în orașul Huși, în jurul căruia gravitau satele din județul Fălciu și o parte a Vasluiului. Distanțele mari dintre satele fălciene și centrele urbane liceale din Moldova a determinat intervențiile locuitorilor pe lângă forurile competente, eforturi susținute și de intelectualii hușeni, dintre care s-au remarcat: pr. Alexandru Ghiga, profesorii Ioan D. David, Ion Zelea Codreanu, A.H. Rosenfeld și alții. Astfel au luat naștere Liceul particular de băieți „Cuza Vodă” (1915), care funcționa într-un imobil situat pe strada Ioan Mârza, și Liceul particular de fete „Elena Doamna”(1915). Refugiul din Moldova, provocat de luptele din 1916, aduce un flux de refugiați din calea armatelor inamice, pentru a căror copii sunt organizate 8 clase la

²⁸ Costin Clit, Liceul Teoretic „Cuza Vodă” din Huși – Studiu monografic, Vaslui, Editura Thalia, 2003, p.8-14.

²⁹ Ibidem, p. 19. mai încolo altă clădire în un rând; acolo erau clasele, căci în casele cele mari erau dormitoare și locuința directorului, sălile de meditație și reflectorul, adică sala de mâncare”

³⁰ Gheorghe Ghibănescu, P.S. Iacov, elev în Seminarul din Huși, în Economul Stavrofor V. Ursăcescu, Sărbătorirea P.S.Iacov Antonovici Episcopul Hușilor cu prilejul împlinirii vârstei de 70 de ani la 18 noiembrie 1926, Huși, Tipografia Corlăteanu, 1929, p. 95.

³¹ Costin Clit, Istoria Seminarului teologic din Huși, în „Cronica Episcopiei Hușilor”, vol. IV, 1998, p.289-290.

³² Idem, Liceul Teoretic „Cuza Vodă” din Huși, p.19-25.

³³ Ibidem, p.26-34.

Gimnaziul „Anastasiu Panu” din Huși, care funcționează începând din 13 februarie 1917 ca Liceu³⁴. Acum au loc și primele încercări de reînființare ale Seminarului teologic pe lângă Gimnaziul „Anastasiu Panu”, la 1 iulie 1917 fiind închise cursurile speciale pentru elevii seminariști, urmând înscrierea pentru clasa a I-a pînă la 15 septembrie³⁵. Unirea Basarabiei cu Regatul României, din 27 martie 1918, urmată de celelalte provincii, are un rol decisiv în transformarea Gimnaziului „Anastasiu Panu” în Liceul de băieți „Cuza Vodă”. În expunerea de motive prezentată Senatului se specifică clar cauza acestei transformări: „mărețul act al unirii Basarabiei cu Patria-Mamă a creat orașului Huși situația fericită de a fi, din margine de țară, centrul vechei Moldave care cuprindea întreaga regiune a centrului Basarabiei. / Cel mai apropiat oraș din țară în regiunea cuprinsă între orașele Chișinău, Bender și Cahul este Huși. El trebuie să servească întreaga populație basarabeană cuprinsă în aceste limite ca centru de cultură. / În acest scop, hușenii, gândindu-se să vină în sprijinul fraților lor din Basarabia, au pregătit un internat pentru elevii basarabeni”³⁶. Decretul de înființare a Liceului de băieți „Cuza Vodă” va fi promulgat de regele Ferdinand I Întregitorul (1914-1927) la 22 septembrie 1918³⁷. Numele unionistului Anastasiu Panu revine Școlii primare de băieți nr. 1 din Huși (astăzi Școala nr. 3), situată în aceeași curte cu Liceul, păstrat pînă în 1948 când directorul instituției respective Ion Dumitrașcu trimite un emisar „să coboare firma școlii noastre, pentru a reface, eliminând numele lui Anastasiu Panu, pe care l-a păstrat pînă acum”³⁸. Printr-un fals patriotism conducerea Gimnaziului „Anastasiu Panu” (Școala primară nr. 3) încearcă să lege astăzi începuturile școlii de Gimnaziul înființat la 1889. Școala nr. 3 și-a avut sediul pe strada Melchisedec Ștefănescu, unde străjuiește și astăzi vechiul local, care îi aparține. De altfel localul Școlii este cedat Școlii Normale din Huși, înființată în 1919, care îl păstrează pînă la desființarea sa din 1930³⁹. Evoluția Liceului de băieți „Cuza Vodă” este influențată și de evenimentele politice și militare din prima jumătate a secolului al XX-lea. Unii dintre directori și profesori conduc formațiuni politice locale extremiste, cei mai mulți dintre directori își ocupă scaunul în funcție de afinitățile politice, fapt recunoscut în perioada interbelică ca o cutumă. Pătrunderea trupelor sovietice în Nord-Estul României în primăvara anului 1944 provoacă refugiul instituțiilor hușene, vagonul în care era transportată arhiva școlii și bunurile profesorilor fiind surprins și distrus, ca întreaga garnitură, în timpul bombardamentului violent din aprilie 1944 în gara București-Triaj. Elevii Liceului „Cuza Vodă” și-au dat tributul de sânge pe câmpurile de luptă, pentru Patrie, în ambele conflagrații mondiale. Dintre cei căzuți la datorie amintim: Nicolae N. David (1941), Iosif Șt. Hlubă (1944), Gheorghe Stoian (26 august 1941), Eugen V. Profir (8 iulie 1941), Ion Țolea (1943), Vasile T. Andrian (septembrie 1944), Paul Barais (8 mai 1945), Teodor Dumitru Ardealu (12 martie 1945, Cehoslovacia), Laurențiu Boghiceanu și mulți alții rămași necunoscuți.

Odată cu instaurarea guvernului comunist condus de către dr. Petru Groza se începe purificarea aparatului de stat, solicitându-se informații despre profesori, dorindu-se reînnoirea personalului didactic, de a cărei atitudine politică și stare materială sunt preocupate noile autorități. În prim plan stau valorile sovietice, promovate prin consilierii educativi propuși ministrului educației, lupta de clasă și delatațiunea. Opoziția elevilor s-a concretizat prin constituirea Grupului clandestin anticomunist, organizat de Valeriu C. Neșțian, a cărui membri sunt arestați de Securitatea hușeană în mai 1950 și condamnați la închisoare⁴⁰. Odată cu noul regim asistăm la schimbarea numelui Liceului. Astfel avem atestat în 1948 Liceul Mixt „Cuza Vodă”(1948), Școala Medie de 10 ani (după reforma învățământului din 1948), numită și Liceul Mixt din Huși, apoi Școala Medie „Cuza Vodă” (din 9 ianuarie 1959), comasată între 1964 și 1968 cu Școala Medie „Elena Doamna”. La 15 septembrie 1968 se separă Liceul „Mihail Kogălniceanu”, din care va lua naștere Liceul de Industrie Alimentară în 1973, unificat cu Liceul Agricol în 1974, rezultând astfel Liceul Agroindustrial din Huși. Pînă în 1977 Liceul

³⁴ Idem, Începuturile învățământului liceal hușean – documente inedite-, în Theodor Codreanu (coordonator), Alma Mater Hussiensis 1918-2008, Iași, Editura „Ștefan Lupașcu”, 2008, p. 21-24.

³⁵ Idem, Seminarul „Sf. Ioan Gură de Aur”Huși, p.267.

³⁶ Idem, Începuturile învățământului liceal hușean – documente inedite-, p. 24.

³⁷ Idem, Liceul Teoretic „Cuza Vodă”din Huși, p. 41.

³⁸ Idem, Școala publică nr. 1 de băieți din Huși (1832-1949), în Costin Clit, Mihai Rotariu (coordonatori), Studii și articole privind istoria orașului Huși, vol. II, p. 322.

³⁹ Ibidem, p. 314.

⁴⁰ Valeriu C. Neșțian, Evadarea, în „Memoria”Revista gândirii arestate, nr. 6, p. 28-30.

„Cuza Vodă” a fost unul cu profil teoretic (matematică-fizică), din 1977 devine Liceu Industrial cu profil mecanic. Începând cu 1 ianuarie 1986 trece sub patronajul Secției de Utilaj Complex din Huși, care aparținea Întreprinderii „1 Mai” din Ploiești. Consiliul Popular Județean Vaslui predă la 1 ianuarie 1988 „Liceul mecanic „Cuza Vodă”, Întreprinderii „1 Mai” Ploiești – Secția Utilaj Complex Huși, reprezentată de Teodor Loghin, din subordinea Centralei Industriale de Utilaj Petrolier Ploiești⁴¹. Evenimentele din decembrie 1989 se resimt în planul evoluției Liceului, dar mai ales asupra calității actului educațional. Prin adresa cu nr. 318, din 4 mai 1990, colectivul didactic își exprimă dezacordul față de hotărârea Inspectoratului Școlar Județean Vaslui de a transforma Liceul „Cuza Vodă” în Grup Școlar, demers susținut de foștii absolvenți, elevi și părinți. Pe 3 mai 1990 s-a decis înaintarea propunerii ca liceul să fie real umanist. Nouă denumire este Liceul Teoretic „Cuza Vodă”, cu profil realo-umanist⁴². Ordinul ministrului educației, cercetării și inovării, din 18 ianuarie 2009, obținut prin eforturile conducerii Liceului, reprezentată de prof. Manuela Iacob, în calitate de director, aduce un nou statut și denumire: Colegiul Național „Cuza Vodă”. Redăm în continuare ordinul respectiv pentru eternitate. ROMÂNIA MINISTERUL, EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI INOVĂRII CABINETUL MINISTRULUI ORDIN privind schimbarea denumirii Liceului Teoretic „Cuza Vodă” din municipiul Huși, județul Vaslui, în Colegiul Național „Cuza Vodă”. În conformitate cu prevederile art. 141 (g) din Legea învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare; Conform Ordonanței Guvernului nr. 63/2002, privind atribuirea sau schimbarea de denumiri; Având în vedere documentația transmisă de Inspectoratul Școlar Județean Vaslui; În baza Hotărârii de Guvern nr. 51/2009, privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, Cercetării și Inovării; MINISTRUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI INOVĂRII emite prezentul ordin: Art. 1. Se aprobă schimbarea denumirii Liceului Teoretic „Cuza Vodă”, cu sediul în str. M. Kogălniceanu, nr. 11, orașul Huși, Județul Vaslui, în Colegiul Național „Cuza Vodă”, începând cu anul școlar 2009-2010. Art. 2. Direcția Generală Educație Timpurie, Școli, Performanță și Programe din Ministerul Educației, Cercetării și Inovării și Inspectoratul Școlar Județean Vaslui vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin. Ministru Ecaterina Andronescu București Nr. 4740 Data 18. 08. 2009. În anul școlar 2008-2009 s-a instalat sistemul de supraveghere video în ambele localuri și a stației de radio, a cărei semnal este recepționat în cele două corpuri⁴³. Localurile Colegiului Național „Cuza Vodă” Liceul de băieți „Cuza Vodă” menține localul vechiului Gimnaziu. Ofensiva sovietică din 1944 are ca urmare retragerea trupelor germano-române. Până la 15 august 1944 bombardamentele sovietice nu au fost îndreptate asupra orașului Huși, unde staționau numeroase efective germane. Localul Liceului, ocupat de trupele germane, apoi cele sovietice, este găsit devalizat de către directorul Mihai Bejenariu, revenit din refugiu⁴⁴. Între 1949 și 1957 localul este considerat neîncăpător de către corpul didactic, interveninduse la deputatul Mihail Ralea la 14 ianuarie 1958 pentru construirea aripii de Nord. În anul 1958 sunt realizate reparații capitale. Între 1964 și 1968 dispune de două localuri, în urma unificării cu Școala Medie „Mihail Kogălniceanu”. Localul vechi beneficiază de reparații capitale în cursul anului 1969, datorate intervențiilor directorului Ștefan Bahnariu⁴⁵. Cutremurele din 1977, 1986 și 1990 afectează clădirea localului vechi, supus unor reparații capitale în 1994⁴⁶, în timpul mandatului directorului Gheorghe Hoha.

Clădirea localului nou este construită în anii 1969-1970⁴⁷. Exteriorul clădirii a fost renovat între 2007 și 2008⁴⁸, la inițiativa și stăruința doamnei Manuela Iacob. Sălile de clasă sunt amenajate cu ferestre și uși termopan. Mobilierul, nou și modern, se încadrează în noile tendințe estetice.

---

⁴¹ Costin Clit, Liceul Teoretic „Cuza Vodă” din Huși, p. 133.

⁴² Ibidem, p. 133.

⁴³ Raportul primarului privind starea economică, socială și de mediu a municipiului Huși, în anul 2009, p. 2.

⁴⁴ Costin Clit, Liceul Teoretic „Cuza Vodă” din Huși, p. 82.

⁴⁵ Ibidem, p. 126-128.

⁴⁶ Manuela Iacob, Liceul Teoretic „Cuza Vodă”: 90 ani de existență, în Theodor Codreanu (coordonator), Alma Mater Hussiensis, p. 19.

⁴⁷ Theodor Codreanu (coordonator), Istoria Hușilor, p. 202.

⁴⁸ Manuela Iacob, op. cit., p. 19.